

uznala, že její firma byla protokolována, a vůbec ani nenamítala, že byla po té vymazána, nebylo prvému soudu zapotřebí připustiti nabízený důkaz o tom dotazem u příslušného úřadu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Čís. 2 a 4 Šu 503 c. ř. s. jsou uplatněny jako dovolací důvody. Prvý v tom je spatřován, že nižšími stolicemi nebyl připuštěn důkaz o tom, že žalované firmy v době podání žaloby již nebylo, druhý pak v tom, že zákonitých norem na to se vztahujících nebylo použito náležitě. Šlo by tedy o procesní způsobilost, která i u první i u vyšší stolice dle Šu 7 c. ř. s. také z úřední povinnosti musí býti zkoumána; leč vytýkané vady není. Dle čl. 110 obch. zák. může obchodní společnost, když srovnalá vule všech společníků právně postačí k uzavření smluv, již před zápisem do obchodního rejstříku smluvně se zavazovati a tudíž způsobilosti, býti stranou a procesní způsobilosti nabýti. Jinak tomu dle čl. 129 obch. zák., podle něhož je zánik společnosti vůči třetím osobám jen tehdy právně účinným, když je zapsán do obchodního rejstříku, jak také z čl. 25 obch. zák. vyplývá zřetelně. Jelikož dle zjištění nižších stolic výmaz žalované firmy v obchodním rejstříku nebyl uskutečněn, nemá to, co žalovaná v opravném řízení uvádí, právního významu, poněvadž taktický zánik žalované, ač-li nastal, nebyv do obchodního rejstříku zapsán, vůči žalobkyni jako třetí osobě nemá účinku. Toho se čl. 111 obch. zák. nedotýká, a rovněž ne čl. 123 obch. zák. Ovšem přisvědčiti sluší dovolatelce, že způsobilost, státi na soudě, je pojem procesuální, jenž zápisu do obchodního rejstříku nepotřebuje, leč dle Šu 1 c. ř. s. musí býti tato způsobilost posuzována podle platných zákonných ustanovení, tedy v této rozepři dle těch, jichž se dovolací soud případně a výstižně dovolává.

Čís. 2231.

Ku smlouvě schovací nestačí, že prostě poskytnuta prostora k uložení věci, nýbrž jest též třeba, by převzata byla nad ní ochrana.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1923, Rv I 851 22.)

Žalobkyně najala za svého lázeňského pobytu u žalovaného pokoj a, vešedší jednou do jeho kanceláře, ptala se ho, zda by si mohla u něho uschovati liščí boa, a, když žalovaný k tomu svolil, položila boa na kamna a odešla. Ježto se boa ztratilo, domáhala se na žalovaném 3200 Kč náhrady škody. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal dle žaloby, o d v o l a c í s o u d přiznal žalobkyni 1600 Kč, rozděliv škodu dle Šu 1304 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobkyně.

D ů v o d y:

Nižší soudové, opírajíce se o zjištění, že žalobkyně vešla do pokoje, žalovanému náležejícího a jako »Byró« označovaného, a tam se při-

tomného žalovaného ptala, zdali by ve svém byrů uschoval její Alasko boa, že žalovaný zodpověděl tuto otázku slovy »prosím, milostivá paní«, načež žalobkyně boa položila na kamna a se vzdálila, odvolací soud pak ještě zvláště o další zjištění, že žalovaný na první pohled vzbuzuje dojem starého, jeho věku přiměřeně (78 roků) velmi nahluclého muže, a že žalobkyně nepoložila žalovanému boa do rukou, nýbrž je dala na kamna, usoudili, že počiny těmito došlo mezi stranami ku schovací smlouvě (§ 957 obč. zák.). Nelze však přisvědčiti tomuto jejich názoru právnímu. Dle §u 957 obč. zák. schovací smlouva tehdy se stane, když kdo k sobě vezme cizí věc, aby ji opatroval, tedy vedle převzetí cizí věci také převzetí ochrany, v tom záležející, aby svěřená věc byla před škodou chráněna. Toto převzetí do opatrování jest hlavní náležitostí této smlouvy, ku které proto tehdy nedojde, když je někomu poskytnuta prostora (místo) k uložení věci, ale při tom nepřejímá schovatel ochrany nad věcí. Z toho plyne, že to, co soudové nižší mají zjištěno, platné smlouvy schovací dle §u 957 obč. zák. nezaložilo, poněvadž k tomu postačitelna smluvní vůle stran ani výslovně, ani s hlediska §u 863 obč. zák. nepřímou projádřena nebyla, a poněvadž právě dle §u 863 obč. zák. s ohledem na význam a účinky jednání neb opomenutí musí býti brán zřetel na obyčeje a zvyklosti platné v poctivých stycích. Když žalovaný činil dojem starého, velmi nahluclého muže, bylo zajisté příkazem poctivosti styků, aby žalobkyně smluvní vůli s hlediska §u 957 obč. zák. jemu dostatečně objasnila, a srozumitelnou učinila, ale také, aby se ubezpečila, že ji žalovaný slyšel a porozuměl, oč jde, a jmenovitě, že jde nejenom o dovolení, aby boa na kamna uložila, ale také o to že jde, aby žalovaný boa opatroval a je před škodou chránil. Že by se tak bylo stalo, ani tvrzeno ani dokázáno nebylo, pročež to, k čemu mezi spornými stranami tenkrát došlo, za schovací smlouvu nemůže býti považováno. Odvolací soud mylně usoudil, že povinnost žalovaného ze smlouvy schovací byla žalovaným zanedbána a že je žalovaný práv ze škody tímto zanedbáním vzniklé v rozsahu §u 1304 obč. zák. Poněvadž však žalovaný tomuto rozsudku odvolacího soudu opravným prostředkem neodporoval, je touto skutečností dovolací soud dle §u 504 c. ř. s. potud vázán, že nemůže změnití rozsudek odvolacího soudu v neprospěch žalobkyně. Vzhledem na hořejší úvahu nemůže uplatněným důvodům dovolacím úspěch býti přiznán z té příčiny, poněvadž dovolací návrh žalobkyně, když jedině ze smlouvy schovací bylo žalováno, a když se ukázalo, že ku smlouvě takové mezi stranami nedošlo, ani ve zjištěních nižších stolic ani v zákoně opory nemá, pročež bylo bezdůvodnému dovolání nevyhověti.

Čís. 2232.

Byla-li nabídka učiněna sprostředkovatelem, je jí navrhovatel tak dlouho vázán, pokud neodvolá příkazu k sprostředkovateli a tento dle příkazu vyjednává.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1923, Rv I 1389 22.)